

[Juu.]

til at medvirke til Foranstaltninger mod Arbejdsløsheden. Men vi ønsker først og fremmest at fremhæve den enkelte Ansvar og Pligt til at søge de Arbejdsmuligheder, der findes i det produktive Erhvervsliv. Der ligger for Tiden Masser af Arbejdsmuligheder, som ikke udnyttes, og det er et helt urimeligt Forhold, at der samtidig er ikke saa ganske faa arbejdsledige. Det er en Tilstand, vi her i Danmark hverken kan holde til eller være bekendt. En Betingelse for, at vi kan klare de økonomisk vanskelige Tider, vi staar over for, er dog, at vi først og fremmest tager de Arbejdsopgaver op, der ligger naturligt for os, og udnytter dem fuldt ud, og det sker kun, hvis den enkelte tager Sagen i sin egen Haand. Vi maa hver især klare os, at vi har et personligt Ansvar, og at dette Ansvar er særlig krævende i Tiden nu. Samfundet kan ikke paatage sig at være den store Arbejdsgiver for os alle sammen. Det offentlige egner sig ikke til at finde alle de Arbejdsmuligheder, der foreligger. Samfundet kan støtte det frie Erhvervsliv i dets Bestræbelser for at skaffe Beskæftigelse, men det kan kun i Nødtilfælde optræde som Arbejdsgiver. Derfor er der Grund til stærkt at fremhæve, at Lovforslaget, hvis det bliver vedtaget, ikke maa blive en Sovepude for den enkelte. Vor Bestræbelse maa gaa ud paa at skabe Muligheder for det normale Erhvervsliv, saa det kan blive saa effektivt i sin Virksomhed som muligt og derved byde den for Landet naturlige Beskæftigelse.

Nu er Forholdet jo det, at Landets Erhverv i Øjeblikket lider af Mangel paa Raastoffer til Produktionen, og der vil sandsynligvis blive nogen Arbejdsledighed i den første Tid, indtil mere normal Samhandel Landene imellem kommer i Stand. For at afhjælpe den Arbejdsløshed, der saaledes kan opstaa, maa vi have et Beredskab af Beskæftigelsesforanstaltninger af den Art, som nærværende Lovforslag giver Mulighed for. Men om Loven kommer til at virke efter sin Hensigt, afhænger i høj Grad af den Forstaelse, Administrationen udviser. De Synspunkter, den højtærede Arbejds- og Socialminister ved Forelæggelsen, her i Tinget gav Udtryk for, anerkender vi fra Venstres Side fuldt ud. Det vil have sin store Betydning, om de administrative Myndigheder til enhver Tid er i nøje Kontakt med Arbejdsforholdene i de forskellige Egne af Landet. De offentlige Arbejder bør sættes ind og kun sættes ind, naar det normale Erhvervsliv ikke er i Stand til at optage Arbejdskraften, og det bør være saa-

dan, at Efterspørgsel efter Arbejdskraft fra Erhvervene altid imødekommes, selv om det er nødvendigt at flytte Arbejdskraft, der er henvist til offentlige Arbejder. Der ligger en vis Fare i, at de offentlige Arbejder kan virke som en Konkurrent til Erhvervene om Arbejdskraften. Det maa ikke ske, og derfor afhænger en heldig Udvikling af Arbejdsforholdene ikke saa ganske lidt af Forvaltningen af den Lov, vi her er i Færd med at give, og i den Henseende nærer jeg saa absolut og ubetinget Tillid til den nuværende Arbejds- og Socialministers Evner.

Det Lovforslag, der foreligger her, ligner jo den Lov, vi indtil nu har haft paa det Omraade. De Ændringer, der er indført, anser vi i det store og hele for at være Forbedringer. Det gælder f. Eks. Bestemmelsen om, at der i særlige Tilfælde kan ydes Tilskud ogsaa til private Arbejder, som iværksættes af private Enkeltpersoner og private Sammenslutninger. Der tænkes naturligvis ikke paa at støtte private Arbejder i Almindelighed; kun hvor det private Initiativ ønsker at gribe ind paa Omraader, som maaske er nye og uprøvede, men godt kan indeholde produktive Muligheder, selv om Starten kan være bekostelig og indubære uforholdsmæssig stor Risiko for Privatpersoner, vil det være naturligt, om Staten træder til med Støtte. Der kan godt tænkes et naturligt Samarbejde mellem en privat Virksomhed og Samfundsmagten, som kan blive til Gavn for Helheden. Det, at der er privat Indsats af Idé og Kapital med i et Foretagende, byder en vis Sikkerhed for, at Foretagendet har produktiv Værdi.

Ny er ogsaa Bestemmelsen om, at der i visse Tilfælde kan ydes Tilskud til Omskoling af Arbejdere. Det vil uden Tvivl være en Bestemmelse, der kan gøre sin Nytte i Tilfælde af for stor Tilgang til enkelte Erhverv. Det kan muligvis volde nogen Vanskelighed at administrere den Bestemmelse i Praksis, men det, at der foreligger gode Resultater fra Omskolingskursus i vort Naboland Sverige, kan jo kun opmuntre os til at gøre Forsøg i samme Retning.

Naar vi da fra Venstres Side gaar ind for Lovforslaget, ønsker jeg igen at understrege stærkt, at den Lov, som vi nu er i Færd med at vedtage, ikke maa opfattes som et Forsøg fra Statens Side paa at optræde som Arbejdsgiver i Almindelighed. Loven bør kun virke som en Reserve, og der bør appelleres mest muligt til den private Foretagsomhed, baade med Hensyn til at sætte Virksomhed i Gang og til at finde de ledige Arbejdspladser. Nu ved jeg godt, at